

ויקהל משה.

(2) ספר שמות פרק לה

- (א) ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ידוד לעשות אתם:
 (ב) ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון לידוד כל העשה בו מלאכה יומת:
 (ג) לא תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת:
 (ד) ויאמר משה אל כל עדת בני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה ידוד לאמר:

ספר מי השילוח - פרשת ויקהל

כי בבנין המשכן נתחברו כל ישראל בלבם מבלי שום התגאות אחד על חבירו, כי בתחילה עשו כל חכם לב במלאכת המשכן כ"א את עבודתו והראה לו כי עשו מלאכה נפלאה למאד, ואח"כ כאשר ראו החיבור שנתחבר יחד כל העבודה כל היריעות והקרשים ראו כי כל אחד שייך לחבירו כאלו עשאו אדם אחד, והבינו כי כל מה שעשו לא הי' בשכלם רק בסיעת הש"י, ביד כל העושה במשכן שיהי' אח"כ שלימות צורת הבנין, ואיך יוכל להתגאה אחד על חבירו מאחר שלא עשה בשכלו רק בסיעת ה', וכן בגמ' מגילה במעשה דתלמי שכינס ע"ב זקנים והסכימו כלם לדעה אחת וכתבו לו כמה שינוים, ודמה כ"א בלבו שעשה וכיון לחכמה עמוקה, אך כאשר ראו כי כלם כווננו לדעה אחת אז הבינו כי הי' בסיעת ה', ולזה נאמר פרשת שבת אצל מלאכת המשכן כי עיקר התחברותם הי' ממצות שב, כי שבת היא תוך כל המצות הנמצא במ כוונה לש"ש וזה הכוונה נקראת שבת, וגם במלאכת המשכן שכל עבודתם הי' לכבוד שמים כדי שתשרה שכינה בישראל, ובזה נתחברו לבם כי השכינה לא הי' שורה אף כשנחסר יתד אחד, ולכן לא הי' יכולים להתגאות אחד על חבירו כלל, אף עושה הארון נגד עושה יתדות החצר כמאמר הגמ' מה איכפת לך מיני' ומיני' יתקלס עלאה, וזהו ויקהל משה את כל עדת בני ישראל:

ראו קרא ה' בשם בצלאל כו', איתא במדרש ניתן ההוד למשה וההדר ליהושע, הענין הוא כי הדר נקרא מה שהוא תפארת לעושי', היינו שהמעשה שעשה זה נושא חן בעיני כל אדם והכל מפארים מעשיו שכוונתו נראה לכל שהי' לש"ש, והוד נקרא תפארת לו מן האדם, היינו שאינו מקבל העושה את המעשה תפארת מן הרואים כי הוא על הלבוש נגד השכל, רק התפארת לו מן האדם היינו צורת האדם שהוא יורד לעומקה של תוך הדבר אבל על הלבוש אין לו תפארת, וזהו ניתן ההוד למשה היינו שמעשיו לא היו רק בעומק לש"ש, אבל על הלבוש לא הי' לו שום תפארת כדאיתא בגמ' שהי' מרננים עליו שהוא ממנה את קרוביו לנשיאות ולכל דבר כמו שטענו עליו עדת קרח ולא שהוא מצווה כן מפי הש"י, ובאמת שלא היה מקום ח"ו לחושדו בזה כי הכל היה מצד הש"י וגם כאן במה שמינה לבצלאל במלאכת המשכן הי' מפיו ית', שהרי הש"י נתן לבצלאל חכמה ובינה יותר מכלם שהיו עובדים במשכן, וזה שאמר משה ראו קרא ה' בשם בצלאל, אף שהש"י לא אמר רק למשה בלבד ראה קראתי בשם בצלאל, אך שמרע"ה רצה לנקות עצמו ע"כ אמר ראו, והיינו אם תסתכלו בעין טובה תראו שרצון הש"י הוא שיהי' בצלאל עיקר במלאכת המשכן, היינו ע"י שתקחו היריעה שעשה בצלאל נגד היריעה שעשו אחרים תראו שלזו יש חן ותפארת יותר מכלם, אף ששני היריעות שוים במלאכתם וזה ודאי ראי' שרצון הש"י בו יותר מכלם, וזהו לשון ראו היינו לשון הבנה שתבינו שבבצלאל בחר ה'. וזה הענין הי' אצל מרע"ה אף שלא הי' לו ההדר מפורש ובהתגלות מ"מ מי שהסתכל בו בעין טובה הי' רואה ההוד היינו המעמקים שלו בולט ממנו, וזה ענין מסוה שהוא גימטרי"א של שם ה"ו"י"ה, ושל שם אלקיך, מ"ה מן מסוה גימטרי"א שם ה"ו"י"ה, במילוי אלפין ס"ו מן מסוה גימטרי"א שם אלקיך. היינו שם ה"ו"י"ה, מורה על הוד, אלקיך מורה על הדר, איינו אף שלא נראה על משה ההדר מפורש, על כל זה היה נכלל בו שניהם ההוד וההדר, ומי שהיה מסתכל בו בעין טובה היה רואה שכל מעשיו היו לשם שמים: